

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001175

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тіміш Родіка Яковлівна

2. Rodika Y. Timish

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 106

Назва наукової спеціальності: Географія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 38610 Географія

Дата захисту: 28-05-2026

Спеціальність за освітою: Географія і біологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12699

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 39, 39.01

Тема дисертації:

1. Геопросторові аспекти формування ринку сільськогосподарської органічної продукції обласного регіону України
2. Geospatial Aspects of the Formation of the Agricultural Organic Products Market at the Regional Level in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації розкрито сутність та особливості геопросторових аспектів формування органічного сільськогосподарського ринку обласного регіону, поглиблено теоретико-методологічні основи суспільно-географічного дослідження виробництва органічної сільськогосподарської продукції та розроблено алгоритм суспільно-географічного дослідження ринку органіки на рівні області; виявлено та проаналізовано чинники становлення та розвитку органічного сільськогосподарського виробництва регіонів; з'ясовано суспільно-географічні особливості використання інтегрального потенціалу території та сучасного стану органічного виробництва; виявлено геопросторові аспекти формування попиту на органічну продукцію, пропозиції агрологістичних рішень розвитку органічного сільськогосподарського виробництва, а також,

обґрунтовано підходи сценарного прогнозування, регіонального планування розвитку органічного ринку (на прикладі Чернівецької області). Розглянуто роль органічного сільського господарства у забезпеченні населення органічними продуктами. Відзначено зростання світового попиту на органічну продукцію та активний розвиток її виробництва й експорту в Україні. Підкреслено значення органічного виробництва для підвищення якості споживання, збереження довкілля та конкурентоспроможності виробників. Наукова новизна результатів дослідження полягає в розв'язанні важливого науково-прикладного завдання, а саме обґрунтування перспектив розвитку ринку органічної продукції на регіональному рівні. Вперше запропоновано алгоритм суспільно-географічного дослідження ринку органічної продукції, з'ясовано суспільно-географічні особливості використання інтегрального потенціалу території; створено авторські моделі сценарного прогнозування, регіонального планування розвитку ринку органіки; запропоновано шляхи розвитку органічного сільського господарства та обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення геопросторової організації аграрних утворень. Удосконалено: теоретико-методологічні основи суспільно-географічного дослідження органічного сільськогосподарського виробництва; обґрунтування концептуальної структури органічного ринку. Отримали подальший розвиток: теоретико-методологічні основи суспільно-географічного дослідження формування регіональних аграрних ринків; методики формування модельних рядів попиту на органічну продукцію, обґрунтування агрологістичних рішень розвитку органічного виробництва; напрями вдосконалення геопросторової організації аграрних утворень на підставі логістичної вертикальної і горизонтальної кластеризації. Основні науково-практичні очікувані результати полягають у розробці прикладних аспектів та практичних рекомендацій формування і розвитку ринку органіки (на прикладі Чернівецької області), пропозиції вдосконалення геопросторової організації органічного господарства з використанням модельних рядів попиту та науковообґрунтованого економетричного моделювання з використанням авторської моделі. Сформовані теоретико-методологічні та практичні підходи до вивчення ринку продукції можуть бути використанні для удосконалення основ державної регіональної політики, перспективних напрямів агропромислового розвитку й при розробленні рекомендацій удосконалення геопросторової організації і кооперації органічних агроформувань. У першому розділі проаналізовано основні підходи до визначення поняття ринку сільськогосподарської продукції, суспільно-географічні підходи дослідження та розроблено алгоритм суспільно-географічного дослідження ринку органічної продукції обласного регіону. У другому розділі проаналізовано інтегральний потенціал Чернівецької області для розвитку органічного сільського господарства. У наступному розділі проаналізовано розвиток органічного господарства в європейських країнах, їх частки у загальній площі сільськогосподарських угідь, кількості підприємств органічного типу та частці органічної продукції у валовій продукції. Визначено спеціалізацію органічного сільського господарства країн Європи та здійснено порівняння її зміни за період 2013–2022 років. У четвертому розділі здійснено комплексний аналіз формування та оцінювання споживчого попиту на органічну продукцію (за результатами анкетування) в Україні та Чернівецькій області та розроблена авторська методика переходу від макрорівневих показників до регіональної оцінки попиту шляхом урахування доходної структури населення, вікової диференціації та співвідношення міського і сільського населення, на основі демографічних, соціально-економічних та поведінкових характеристик населення. На основі авторської моделі сформовано модельні ряди попиту для Чернівецької області, які використані як вихідні дані для економетричного моделювання залежності попиту на органічну продукцію від рівня цін та доходів населення.

2. The dissertation reveals the essence and features of the geospatial aspects of the formation of the organic agricultural market of the regional region, deepens the theoretical and methodological foundations of the socio-geographical study of the production of organic agricultural products, and develops an algorithm for socio-geographical research of the organic market at the regional level; the factors of formation and development of organic agricultural production in the regions were identified and analyzed; the socio-geographical features of the use of the integral potential of the territory and the current state of organic production were clarified; Geospatial aspects of the formation of demand for organic products, proposals for agrologistic solutions for the development of organic agricultural production, and also substantiated approaches to scenario forecasting and regional

planning for the development of the organic market (using the example of Chernivtsi region). The role of organic agriculture in providing the population with organic products is considered. The growth of global demand for organic products and the active development of its production and export in Ukraine are noted. The importance of organic production for improving the quality of consumption, environmental protection and competitiveness of producers is emphasized. The scientific novelty of the research results lies in solving an important scientific and applied problem, namely, substantiating the prospects for the development of the organic products market at the regional level. For the first time, an algorithm for socio-geographical research of the organic products market was proposed, and the socio-geographical features of using the integral potential of the territory were clarified; author's models of scenario forecasting and regional planning of the organic market development were created; ways of developing organic agriculture were proposed and proposals for improving the geospatial organization of agricultural entities were substantiated. Improved: theoretical and methodological foundations of socio-geographical research on organic agricultural production; justification of the conceptual structure of the organic market. The following were further developed: theoretical and methodological foundations of socio-geographical research on the formation of regional agricultural markets; methods for forming model lines of demand for organic products, substantiation of agrologistic decisions for the development of organic production; directions for improving the geospatial organization of agricultural entities based on logistical vertical and horizontal clustering. The main scientific and practical expected results are the development of applied aspects and practical recommendations for the formation and development of the organic market (using the example of Chernivtsi region), proposals for improving the geospatial organization of organic farming using demand model series and scientifically based econometric modeling using the author's model. The theoretical, methodological and practical approaches to studying the product market can be used to improve the foundations of state regional policy, promising areas of agro-industrial development and in developing recommendations for improving the geospatial organization and cooperation of organic agricultural formations. The first section analyzes the main approaches to defining the concept of the agricultural products market, socio-geographic approaches to research, and develops an algorithm for socio-geographic research of the organic products market in the regional region. The second section analyzes the integral potential of Chernivtsi region for the development of organic agriculture. The following section analyzes the development of organic farming in European countries, their share in the total area of agricultural land, the number of organic enterprises, and the share of organic products in gross output. The specialization of organic agriculture in European countries was determined and its changes were compared for the period 2013-2022. The fourth section provides a comprehensive analysis of the formation and assessment of consumer demand for organic products (based on the results of the survey) in Ukraine and the Chernivtsi region and developed an author's methodology for transitioning from macro-level indicators to regional demand assessment by taking into account the income structure of the population, age differentiation and the ratio of urban and rural population, based on demographic, socio-economic and behavioral characteristics of the population. Based on the author's model, demand model series for the Chernivtsi region were formed, which were used as initial data for econometric modeling of the dependence of demand for organic products on the level of prices and incomes of the population.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Тіміш Р. Я. Суспільно-географічні аспекти розвитку ринку сільськогосподарської органічної продукції. Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. 2023. Вип. 37. С. 37 – 42. DOI: 10.26565/2075-1893-2023-37-04 <https://periodicals.karazin.ua/pbgok/article/view/23639> ISSN 2075-1893
- 2. Кілінська К.Й., Заячук М.Д., Тіміш Р.Я., Смик О.С. Вплив процесів природокористування на стан здоров'я людини (на прикладі Чернівецької області). Науковий вісник Херсонського державного університету: Географічні науки. 2023. №18. С. 49-58 DOI 10.32999/ksu2413-7391/2023-18-6 <https://gj.journal.kspu.edu/index.php/gj/article/view/348> ISSN 2413-7391
- 3. Тіміш Р. Я. Економіко-географічні аспекти стандартизації та сертифікації сільськогосподарської органічної продукції. Науковий вісник Херсонського державного університету: Географічні науки. 2023. № 19. С. 35-41. <https://gj.journal.kspu.edu/index.php/gj/article/view/358> DOI - <https://doi.org/10.32999/ksu2413-7391/2023-19-4> ISSN 2413-7391
- 4. Тіміш Р. Я. Перспективи забезпечення сталого розвитку сільських територій України через органічне виробництво. Науковий Вісник Чернівецького університету: Географія. 2024. № 849. С. 19-32. DOI: 10.31861/geo.2024.849.19-32 <https://journals.chnu.edu.ua/geoscience/article/view/797> ISSN 2311-9276
- 5. Zaiachuk M., Timish R. Food Security and the Market for Crop Production in the Chernivtsi Region. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2024. №3/4(90/91). С. 45-49. DOI: <http://dx.doi.org/10.17721/1728-2721.2024.90-91.6> <https://geography.bulletin.knu.ua/uk/article/view/3686> ISSN 1728-2721
- 6. Тіміш Р.Я. Вплив органічного виробництва на розвиток гастрономічного туризму в контексті сталого способу життя. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Географія. 2025. № 3 (випуск 60). 2025. С.127-134 DOI: <https://doi.org/10.25128/2519-4577.25.3.14> <http://nzg.tnpu.edu.ua/article/view/348440> ISSN 2311-3383
- 7. Kilinska K.Y., Zaiachuk M.D., Sukhyj P.O., Smyk O.S., Bryk S.D., Timish R.Y. A promising model of natural-economic diversity in the Carpathian-Podillia region in Ukraine in the context of national and regional interests. Journal of Geology, Geography and Geoecology. 2023. Vol. 32 (4). С. 774-786. (Web of Science) <https://geology-dnu.dp.ua/index.php/GG/article/view/1071> DOI <https://doi.org/10.15421/112369> ISSN 2617-2909
- Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації
- 1. Заячук М.Д., Тіміш Р.Я. Сучасний стан виробництва органічної сільськогосподарської продукції. Професор Юрій Полянський: від плакорів Поділля до засніжених Анд: матеріали Всеукраїнського онлайн-семінару приуроченого 130-річчю з дня народження географа, геолога, археолога Полянського Юрія Івановича (27-28 травня 2022 р.). Тернопіль: Вектор, 2022. С. 71-79. URI <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/26306>
- 2. Тіміш Р. Я. Актуальні напрями розвитку ринку органічної продукції. Сучасна наука: проблеми та перспективи (частина I): матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції м. Київ, 12-13 січня 2022 року. Київ: МЦНІД, 2022. С. 6-7. <http://surl.li/uwcrha>
- 3. Заячук М.Д., Тіміш Р.Я. Фінансова складова розвитку територіальних громад Чернівецької області у період війни. Українська географія у викликах війни: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. Херсонський державний університет, 8-9 червня, 2023 р. Херсон: Херсонський державний університет, 2023. С. 19. <https://ekhsuir.kspu.edu/items/84ac7657-2a0e-4f3d-bee2-4c368e015e8b>
- 4. Timish R., Hrytsu V., Hritscu-Andriesh Y., Deri Z. Soil contamination due to military events and the future of organic production in Ukraine. Present Environment and Sustainable Development: book of abstracts of the 18th Edition of International Conference., Iași, 2023. P. 65-67. https://www.pesd.ro/Documents/2023/Book-of-abstracts-PESD_2023_v2.pdf

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3236-7184

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Барановський Микола Олександрович

2. Микола О. Барановський

Кваліфікація: д.геогр.н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0771-1126

Додаткова інформація: ІПН 2261403433

Повне найменування юридичної особи: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Код за ЄДРПОУ: 02125668

Місцезнаходження: вул. Графська, Ніжин, Ніжинський р-н., 16602, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поручинський Володимир Іванович

2. Volodymyr I. Porushynskii

Кваліфікація: к. геогр. н., доц., 11.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4605-5424

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Уліганець Сергій Іванович

2. Serhii I. Ulihanets

Кваліфікація: к. геогр. н., доц., 11.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9960-6752

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирилюк Сергій Миколайович

2. Serhii M. Kyryliuk

Кваліфікація: к. геогр. н., доц., 11.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2532-404X

Додаткова інформація: ;<https://orcid.org/0000-0002-2532-404X>; ;<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200324575>

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бучко Жанна Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бучко Жанна Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Тіміш Родіка Яковлівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна